

Predikan

Kyndelsmässodagen 2013, årg. 2

Psalmer: 348, 641:7, 664, 478:1-4, 715, 37.

Pär-Magnus Möller

Denna dag firar vi den dag då den nyfödde Messias för första gången bars in i det heliga templet i Jerusalem, rakt in i Guds folk centrum. Där fanns säker massvis med människor på platsen och hans intåg var långt ifrån imponerande. Buren av två fattiga föräldrar anländer han obemärkt till templet. Obemärkt för alla utom för två personer, två personer som hade fått sina ögon öppnade av den helige Ande.

Symeon väntade på Israels tröst. Han hade länge sett vilsenheten bland folket, otron och den avmattning av tron som sker då Gud upplevs tyst och frånvarande. Han visste genom profetiorna att det mitt i allt det svåra skulle uppstå en frälsare, en räddare. Det skulle komma någon som bar ljus och hopp in i förvirringens mörker. Jag kan föreställa mig att han ständigt påminde folk i sin omgivning om vad som skulle hända och gång på gång hade han säkert blivit avvisad som fanatiker, gammal och konstig. Men han visste att tiden snart var inne – tecknet i hans eget liv var överväldigande – den Helige Ande var över honom, säger texten – d.v.s. Symeon kunde se med tron ögon det resten av världen ännu inte kunde se – profetiorna låg öppna för honom:

*Det skall komma en tid
då jag utgjuter min ande över alla.
Era söner och döttrar skall profetera,
era gamla män skall ha drömmar,
era unga män se syner.* Joel 2:28

Nu var den tiden inne.

När Symeon får se barnet bäras fram i templet hälsade han honom välkommen av hela sitt hjärta. Nu var han löst från sitt uppdrag, att påminna folket om Messias ankomst, nu kunde han gå hem i frid, för han hade sett frälsningen, ljuset, härligheten. Nu kunde Symeon äntligen få vila i frid – i shalom.

En kvinna vid namn Hanna kom också fram. Med henne var det så underligt att hon kom från Ashers stam, en av de tio stammar som fördes bort i fångenskap i Assyrien 721f. Kr – och därefter spårlöst försvann. Löftet var dock att de, i den yttersta tiden, skulle komma tillbaka och så låta folket bli komplett igen. När Hanna trädde fram i templet, där hon troligtvis bodde och bad dagarna i ände, blev hon till ett profetiskt tecken på att löftena nu började gå i uppfyllelse. Barnet som bars fram i templet är det barn som skall upprätta folket och samla hela mänskligheten till ett:

*Den dag skall komma då berget med Herrens tempel
står där orubbligt fast, högst av bergen, överst bland höjderna.
Alla folk skall strömma dit, folkslag i mängd skall komma,
och de skall säga: "Låt oss gå upp till Herrens berg, till Jakobs Guds tempel.
Han skall lära oss sina vägar, hans stigar vill vi följa."
Ty från Sion skall lag förkunnas, från Jerusalem Herrens ord.
Han skall döma mellan folken, skipa rätt bland alla folkslag.
De skall smida om sina svärd till plogbillar och sina spjut till vingårdsknivar.
Folken skall inte lyfta svärd mot varandra och aldrig mer övas för krig.
Kom, alla av Jakobs ätt, låt oss vandra i Herrens ljus! Jes 2:2-5*

Guds Messias, Guds egen son, bärs fram i templet till det folk som var satta att bereda hans ankomst i världen – och de enda som tar emot honom var två äldre människor som hade fått sina ögon öppnade av Guds Ande och förstått profetiorna om honom.

Evangelisten Johannes skriver:

*Det sanna ljuset, som ger alla människor ljus, skulle komma in i världen.
Han var i världen, och världen hade blivit till genom honom, men världen
kände honom inte. Han kom till det som var hans, och hans egna tog inte
emot honom. Men åt dem som tog emot honom gav han rätten att bli Guds
barn, åt alla som tror på hans namn, som har blivit födda inte av blod, inte av
kroppens vilja, inte av någon mans vilja, utan av Gud.*

*Och Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet,
en härlighet som den ende sonen får av sin fader, och han var fylld av nåd
och sanning. Johannes vittnar om honom och ropar: "Det var om honom jag
sade: Han som kommer efter mig går före mig, ty han fanns före mig."*

*Av hans fullhet har vi alla fått del, med nåd och åter nåd. Ty lagen gavs
genom Mose, och (men) nåden och sanningen har kommit genom Jesus
Kristus. Ingen har någonsin sett Gud. Den ende sonen, själv gud och alltid
nära Fadern, han har förklarat honom för oss. Joh 1:9-18*

Men Symeon ser inte bara att Jesus är den utlovade Messias – han ser vad som skall komma med honom:

*"Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett
tecken som väcker strid - ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd -
för att mångas innersta tankar skall komma i dagen." Luk 2:34-35*

När fridsriket tar plats i denna värld mobiliseras onskans andekrafter för att förgöra det.

Varför upplevs detta barn så farligt – varför delar den gode Gudens son världen i två delar och orsakar splittring och krig både i det yttre och i det inre? Varför är fredsriket så hatat i denna värld?

Temat för denna helg sätter fingret på den ömma punkten: ”Uppenbarelsens ljus” – eller som Symeon sjunger: Ett ljus med uppenbarelse åt hedningarna...

Vi tänker om ljuset att det är gott – och det är det också – ljuset ser till att vi ser, att saker och ting växer. Men ljuset uppenbarar också sådant som vi inte vill skall bli uppenbart. När ljuset kommer i världen eller i en människas liv ger det hopp, frihet och syn – men det visar också allt det andra. Det som varit gömt i mörker.

Vi kan ju se på hur folket tog emot Jesus trettio år senare då han började undervisa. Det Jesus sade var egentligen inget nytt, det var sådant alla visste. Därför kunde de inte komma åt Jesus genom det han verkligen sa. Saken var bara den att han lät ljuset lysa också över allt sådant som var känsligt: hyckleriet, orättfärdigheten, själviskheten – allt sådant man lyckas gömma bakom den religiösa masken. Jesus uppenbarade sanningen. Han lät ljuset lysa över allt som fanns i landet – och det klarade makten inte av – genom lögnen och förvrängningen sökte man ett tillfälle efter att döda honom – och lyckades ju också till sist.

När man läser evangeliet kan man ganska tydligt se att det huvudsakligen finns två sätt att reagera på Jesus när han uppenbarar sanningen. Den första kategorin är ju dem som inte vill veta av sanningen, de som jag kallade maktens män – eller de som försökte gömma sig bakom fromma masker för att göra sig bättre än andra och så döma ut dem. Den sortens människa hatar uppenbarelsens ljus. De går bort från Jesus och försöker döda honom eftersom de känner sig hotade av sanningen och är rädda att mista sin position och makt. De gör allt för att visa att Jesus har fel.

Den andra kategorin som möte Jesu ljus är de som är bundna av mörkret och inte kan göra sig fria fastän de vill. Där möter vi kvinnan vid Sykars brunn, den rike ynglingen, äktenskapsbryterskan m.fl. Jesus uppenbarade deras mörker, men de flydde inte, slog inte tillbaka utan accepterade sanningen. På något sätt såg de vem Jesus var. Jag kan tänka att kvinnan vid Sykars brunn snäst åt vem som helst i byn som påpekat att honom levde orättfärdigt – men när Jesus sade samma sak såg hon att han inte använde sanningen emot henne – utan istället för att hjälpa henne. Den rike ynglingen som ville följa Jesus men ägde för mycket för att våga släppa rikedomerna, gick bedrövad iväg, inte för att ta avstånd från Jesus utan för att insåg hur bunden han var och han var ännu inte redo att ända

sitt liv. Han såg att Jesus inte använde sanningen för att döma honom utan för att hjälpa honom till befrielse.

Så kommer Jesus med uppenbarelsens ljus för att bli till fall eller upprättelse.

I våra egna liv är det likadant. Att leva nära Jesus, nära det heliga, är att bit för bit låta Jesu ljus lysa upp de mörka skrymslena i ens inre. Jag ser det som en livslång process. Bit för bit lyser Jesus upp ens inre och ber om att få befria från det ena efter det andra. Det kan vara syndiga beteende som man gjort till vana, det kan vara bitterhet, hämndbegär, hat, orättfärdiga relationer, bekvämlighet som drabbar andra med svårigheter – ja, listan kan göras lång. Ibland gör det ont när Jesus uppenbarar sådant som vi är allt för rädda för att lämna. Ibland är det bara befrielse.

Men det är långt ifrån ovanligt att vi bär på sammanhang i våra liv där vi instinktivt reagerar som fariséerna eller maktens människor i Jerusalem. Det kan då hända att människor ett tag lämnar den kristna gemenskapen eller Jesus eftersom man inte vill leva i ljuset. Det kan hända.

Men tyvärr är det vanligare att människor lämnar den kristna gemenskapen eftersom vi medkristna så lätt påtalar för andra vad som är rätt och vad som är fel. Det är att lätt att vi tror att det är vi som är Jesus och som skall befria människor från deras mörker. Vi tror att vi gör Jesus en tjänst genom att försöka göra om våra medmänniskor till kopior av oss själva. Vad vi då lätt glömmer är att det bara är Jesus som kan uppenbara och befria med den barmhärtighet som läker de sår som alltid uppstår då ljuset avslöjat sanningen i människans inre. Det vara bara Jesus som kunde säga sanningen till kvinnan vid Sykars brunn, ingen annan.

Församlingen uppgift är att hårbärigera alla människor som längtar efter befrielse och sanningens ljus i sitt liv. Vi är här, inte för att vi är perfekta, inte för att vi skall tukta varandra, utan eftersom vi alla är fyllda av mörker och skam och rädsla och allt sådant som förminskar våra liv. Vi är här för att vi vet att bara Jesus kan befria oss, bara hans blick kan göra oss fria, bara genom hans kärlek förmår jag bit för bit acceptera sanningen om mig själv och ta emot den läkedom som bara han kan ge.

Låt oss be:

Herre, du som kallar oss att vara ljus i världen, fyll oss med ditt ljus, så att vi inte lyser av egen kraft utan uppenbarar den kärlek, det ljus, det liv som du skänkt oss. Hjälp oss att leva med dig, i dig, för dig. I Jesu namn. Amen.